

อยากให้รัฐบาล “ยื่นมือ” แก่คอร์รัปชัน

Author: ดร.บัณฑิต นิจถาวร

ประธานคณะกรรมการสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย

Created: 02/10/2012

สถานการณ์คอร์รัปชันของประเทศขณะนี้ต้องถือว่ารุนแรง พิจารณาจากเครื่อง ชีววัด และผลสำรวจต่างๆ ในช่วงสองเดือนที่ผ่านมา

หนึ่ง ดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน จัดทำโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสระหว่างประเทศ หรือ Transparency International ที่ออกมาเดือนธันวาคมปีที่แล้ว ให้คะแนนภาพลักษณ์คอร์รัปชันของไทย 3.4 จากคะแนนเต็ม 10 ซึ่งต้องถือว่าประเทศไทยสอบตกในเรื่องคอร์รัปชัน

สอง ผลการสำรวจดัชนีสถานการณ์คอร์รัปชันไทย ประจำเดือนธันวาคม 2554 โดยมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ให้คะแนนสถานการณ์คอร์รัปชันที่ 3.6 จากคะแนน เต็ม 10 ซึ่งชี้ว่าสถานการณ์คอร์รัปชันไทยอยู่ในเกณฑ์รุนแรง

สาม ในผลการสำรวจชุดเดียวกันร้อยละ 61 ของผู้ตอบแบบสอบถามไม่เห็นด้วยกับประโยคที่ว่า “การที่รัฐบาลทุจริตคอร์รัปชันแต่มีผลงาน และทำประโยชน์ให้สังคมเป็นเรื่องที่รับได้” ร้อยละ 81 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ยินดีมีส่วนร่วมในการป้องกันต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน และร้อยละ 73 พร้อมทั้งจะแจ้งและรายงานเบาะแส เมื่อมีการทุจริตคอร์รัปชัน

ข้อมูลเหล่านี้ชี้สอดคล้องกันว่า ปัญหาคอร์รัปชันในประเทศไทยรุนแรง คนไทยส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย และไม่ยอมรับการอ้างว่ารัฐบาล (ก็คือการเมือง) ที่ทุจริตคอร์รัปชันแต่มีผลงานเป็นเรื่องที่รับได้ และคนส่วนใหญ่พร้อมที่จะมีส่วนร่วมในการป้องกันต่อต้าน การทุจริตคอร์รัปชันและให้เบาะแสเมื่อคอร์รัปชันเกิดขึ้น ซึ่งทั้งหมดชี้ว่าประชาชนต้องการให้รัฐบาลแก้ปัญหาคอร์รัปชัน

ปัญหาคอร์รัปชันที่รุนแรงอย่างของเรา ต้องยอมรับว่าเป็นปัญหาของระบบของประเทศไปแล้ว ทำให้การแก้ไขปัญหานั้นได้เลยมุมที่จะใช้เฉพาะการปราบปรามของทางการ เป็นวิธีแก้ไขปัญหา เมื่อปัญหาเป็นปัญหาเชิงระบบ การแก้ไขก็ต้องเป็นระบบ ต้องใช้ทั้งการเอาจริงเอาจังทางกฎหมาย การร่วมใจของภาคเอกชนที่จะร่วมกันปฏิเสธไม่ทำธุรกิจเกี่ยวข้องกับคอร์รัปชัน และการเคลื่อนไหวของภาค

ประชาชนที่พร้อมจะ ตรวจสอบ และเปิดโปงพฤติกรรมคอร์รัปชัน ในประเทศที่การแก้ไขคอร์รัปชันทำได้สำเร็จ เช่นใน ฮองกง สิงคโปร์ หรือ เกาหลีใต้ การแก้ไขก็ใช้แนวทางนี้ คือ การร่วมกันของการปราบอย่างจริงจังตามกฎหมาย การร่วมมือของธุรกิจเอกชนที่ปฏิเสธคอร์รัปชัน และการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน

ภายใต้แนวทาง หรือ ยุทธศาสตร์ดังกล่าว มาตรการที่หลายประเทศที่แก้ไขคอร์รัปชันได้สำเร็จใช้จะคล้ายคลึงกัน คือ

หนึ่ง เฝ้าติดกับคนใหญ่คนโตของบ้านเมืองที่ทุจริตคอร์รัปชัน เพื่อทำลายความเชื่อของสังคมที่ว่า กฎหมายไม่เอาจริงกับคอร์รัปชัน โดยเฉพาะไม่เอาจริงกับบุคคลที่มีอิทธิพล หรือมีอำนาจทางการเมือง หรือมีตำแหน่งหน้าที่สูงในสังคม ในต่างประเทศในเกือบทุกประเทศที่การแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันทำได้สำเร็จ จุดเปลี่ยนสำคัญจะเริ่มจากการทำลายความเชื่อดังกล่าวโดยการเอาผิด และดำเนินคดีกับข้าราชการประจำ หรือนักการเมืองระดับสูงที่ทุจริตคอร์รัปชัน เช่น ในกรณีของอดีตประธานาธิบดีเกาหลีใต้ อดีตผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจของฮ่องกง และที่กำลังทำอยู่ขณะนี้ ในกรณีของอดีตประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ และบุคคลระดับนำของพรรคการเมืองใหญ่ของอินโดนีเซีย

สอง นโยบายเศรษฐกิจของประเทศจะต้องให้ความสำคัญกับการใช้กลไกตลาด และการแข่งขันที่เสมอภาคเป็นเครื่องมือจัดสรรทรัพยากรเศรษฐกิจ อันนี้คือ หัวใจของการแก้คอร์รัปชัน เพราะประเทศที่การทำธุรกิจไม่มีการแข่งขันที่เสมอภาค และไม่มีความโปร่งใส ประเทศจะล่อแหลมต่อการเกิดคอร์รัปชัน

สาม การทำธุรกิจระหว่างภาคราชการกับเอกชนต้องมีวิธีการจัดซื้อจัดจ้างที่โปร่งใส เป็นระบบ และสามารถตรวจสอบได้โดยบุคคลภายนอก เพราะในประเทศที่การจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐไม่มีระบบแน่นอน เลือกปฏิบัติ ไม่โปร่งใส และไม่มีการตรวจสอบจากภายนอก แรงจูงใจให้เกิดคอร์รัปชันจะสูงมาก

สี่ ในประเทศที่แก้คอร์รัปชันได้สำเร็จ บริษัทเอกชนจะร่วมมือกันเป็นแนวร่วมที่พร้อมใจกันทำธุรกิจอย่างโปร่งใส มีการแข่งขันที่เสมอภาค ไม่ทุจริตคอร์รัปชัน และมีจรรยาบรรณการทำธุรกิจที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลที่ดี ทั้งการทำธุรกิจระหว่างกัน และกับภาครัฐ บริษัทที่พร้อมจะคอร์รัปชัน มักจะมองการเป็นแนวร่วมปฏิบัติที่ปฏิเสธคอร์รัปชัน ว่าเป็นเรื่องเสียเปรียบ แต่ในมุมมองของบริษัทที่ตรงไปตรงมา ความเสียเปรียบเป็นเรื่องชั่วคราว แต่ในระยะยาวบริษัทจะได้ประโยชน์มหาศาลจากความยั่งยืนของธุรกิจ และภาพลักษณ์ที่ดีที่จะมีต่อองค์กร และพนักงาน และ

ห้า มีเครือข่ายภาคประชาชนที่พร้อมจะร่วมเปลี่ยนทัศนคติสังคม และเยาวชนให้ไม่เอาคอร์รัปชัน พร้อมร่วมตรวจสอบ ให้เบาะแสเปิดโปงพฤติกรรมนักการเมือง ข้าราชการประจำ และธุรกิจเอกชนที่ทุจริตคอร์รัปชัน ปัจจุบันการเปิดโปงพฤติกรรมคอร์รัปชันทำได้ง่ายและเร็ว ผ่านสื่อทางสังคม หรือ Social media เช่นในกรณีของอินเดีย

นี่คือยุทธศาสตร์ห้าด้านที่หลายประเทศใช้และประสบความสำเร็จ แต่ปัจจัยที่สำคัญที่สุดจริงๆที่จะจุดชนวนการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นก็คือการเอาจริงของผู้นำประเทศที่จะแก้ปัญหาคอร์รัปชัน ที่ผ่านมาก็ปัญหาคอร์รัปชันในบ้านเรารุนแรงขึ้นมาก ก็เพราะผู้นำไม่เอาจริงกับการแก้ไขปัญหาดังนั้นรัฐบาล โดยเฉพาะผู้นำประเทศจะเป็นความหวังเดียวที่จะผลักดันการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นจริง

รัฐบาลปัจจุบันได้ประกาศนโยบายสามด้านที่จะเข้ามาแก้ไขปัญหาประเทศ หนึ่ง แก้ไขปัญหาเสาพิศ สอง แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สาม แก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน ขณะที่สองเรื่องแรก รัฐบาลได้แสดงบทบาทอย่างเต็มที่ในช่วงห้าเดือนที่ผ่านมา แต่สำหรับปัญหาคอร์รัปชัน รัฐบาลยังไม่ได้อะไรเป็นจริงเป็นจัง ซึ่งสวนทางกับสิ่งที่รัฐบาลได้ประกาศไว้ และสวนทางกับความพร้อมของประชาชน ที่จะให้ความร่วมมือแก้ไขปัญหา ทำให้ขณะนี้ช่องว่างมากในเรื่องการแก้ปัญหาคอร์รัปชันระหว่างสิ่งที่รัฐบาลประกาศกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง

รัฐบาลสามารถปิดช่องว่างนี้ได้ทันที โดยดำเนินการในประเด็นการแก้ไขคอร์รัปชันที่ค้างอยู่ เช่น การทำให้กฎหมายใหม่ของปปช.

นำมาสู่การปฏิบัติใช้ได้จริง เช่น เรื่องการเปิดเผยราคากลาง และการจัดทำบัญชี รายรับรายจ่ายเฉพาะในโครงการการซื้อขายกับภาครัฐ สิ่งเหล่านี้สามารถทำได้ง่ายและเร็วโดยอำนาจบริหาร โดยไม่มีประเด็นทางการเมือง เพราะเป็นเรื่องของการสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบ ที่คนทั้งประเทศจะได้ประโยชน์ ก็หวังว่า เราจะเห็นความก้าวหน้าของนโยบายแก้ปัญหาคอร์รัปชันจากรัฐบาลเร็วๆ นี้

ที่มา

<http://www.bangkokbiznews.com/home/detail/politics/opinion/bandid/20120206/434188/อยากให้รัฐบาล-ยื่นมือ-แก้-คอร์รัปชัน.html>